

ØKOLOGI I KOPPEN

Økologi drejer sig overordnet om, at producere varer, der er så rene og naturlige som muligt. Samtidig med, at de er produceret med respekt for det omgivende miljø.

Økologiske produkter er derfor produceret uden brug af kemiske sprøjtemidler og kunstgødning, ligesom produktionen skal være bæredygtig. I den økologiske proces er det også forbudt at anvende kunstige farvestoffer, syntetiske aromastoffer og kunstige sødemidler. Derudover kan der være særlige vilkår, der gør sig gældende for de enkelte fødevarer. Den økologiske landmand bestræber sig i stedet på at gøre naturens vilde planter, dyr og mikroorganismer til forbundsfæller.

Det generelle forbud mod kemiske sprøjtemidler, også kaldet pesticider eller bekæmpelsesmidler, er et af de to vigtigste principper i økologisk dyrkning af jorden.

Det andet hovedprincip er økologernes afstandstagen fra brug af kunstgødning. De økologiske afgrøder får kun kvælstof fra luften og fra forskellige slags naturlig gødning. Derfor er risikoen for nedsivning af nitrat til grundvandet mindre.

ORDET ØKOLOGI

Ordet økologi er sammensat af de to græske ord "oikos" som betyder hus, og "logi" der betyder læren om. Økologi betyder således "læren om naturens husholdning". I dag benyttes ordet om produkter, og produktionsformer der ikke indeholder eller benytter kemiske stoffer, og som lever op til den danske stats og EU's regler om økologisk fødevarer og produktion.

ØKOLOGI GIVER MENING

Økologisk landbrug er ikke kun godt for forbrugerne, men også for omgivelserne. Adskillige undersøgelser har bevist, at alle typer dyr trives bedre på økologiske marker end på arealer, der bliver sprøjtet med pesticider.

Sprøjtemidlerne rammer ofte fuglene indirekte. Midlerne slår de insekter ihjel, som fuglene lever af. Eller de dræber de ukrudtsplanter og svampe, der kunne være føde for insekterne, og uden mad forsvinder fuglene.

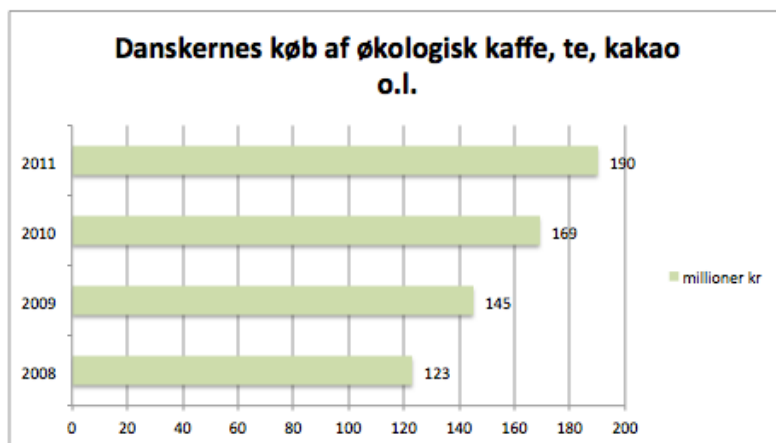
Der er generelt en større variation af både planter og dyr på arealer, der dyrkes økologisk. Det er til gavn for hele naturens fødekæde, for også livet i vandløb og søer bliver skånet, når landbruget er økologisk. Sprøjtemidlerne bliver ført derhen med vinden og med regnvand, som løber af markerne. Der er fundet dokumenteret effekt på alger og vandplanter. Nogle gange har koncentrationen af pesticider i vandløbet været så stor, at det med overvejende sandsynlighed har påvirket dyrelivet.

- I 1964 kunne man finde frø fra 12 forskellige plantearter på en gennemsnitlig dansk mark
- I 1989 kunne man kun finde frø fra 5 arter på en gennemsnitlig mark
- Den vigtigste årsag til tilbagegangen er det konventionelle landbrugs brug af sprøjtemidler

ØKOLOGI I DANMARK

Danmark er blandt de førende lande i EU, når det gælder økologi. Salget af økologiske fødevarer i detailhandlen slår alle rekorder, viser tal fra Danmarks Statistik.

Udvikling – fra 2008 til 2011:

Kilde: Danmarks Statistik - Detailomsætningen af økologiske fødevarer 2011

Detailomsætning af økologiske fødevarer 2011 er baseret på indberetninger om salg af økologiske føde- og drikkevarer fra de store supermarkeds kæder samt grossisters salg til øvrige butikskæder (omregnet til detailsalg). Salget af mejeriprodukter kan dog være undervurderet. Gård- og stalddørssalg, abonnementsalg, salg fra helsekostforretninger og specialbutikker (fx grønthandlere) er ikke omfattet af undersøgelsen.

& læs mere om økologi: <http://kaffeinfo.dk/produktion/okologi/>

DEN ØKOLOGISKE KAFFEPRODUKTION

Langt de fleste fødevarer kan købes økologisk, og det gælder også for kaffe. Dyrkning af økologisk kaffe adskiller sig klart fra den måde, som man dyrker almindelig kaffe på. Der må som nævnt ikke bruges sprøjtemidler. Til gengæld anvendes særlige hvepse til at bekæmpe de skadedyr, der kan ødelægge kaffeplanterne. Lugning foregår med machete i stedet for at sprøjte ukrudtet væk med gift.

Der må heller ikke forurenes. Når kaffen er moden skal frøet ud af frugtkødet, og det ender ofte på jorden. Ved økologisk dyrkning bliver alt frugtkødet opsamlet og anvendt som gødning til markerne.

Ved dyrkning af kaffe skal der helst være skyggetræer, fordi kaffe vokser bedst i skygge. Derfor er der altid et minimum af store træer ved økologisk kaffe- produktion, så planterne har de bedste vækstbetingelser selv om der ikke bliver brugt sprøjtemidler. Mange af træerne er samtidig af ærteblomstfamilien, der binder kvælstof til jorden og forhindrer at næringsstoffer bliver skyllet væk af regnen. Ligesom andre skyggetræer giver frugter eller nødder og bruges til brænde.

Ved økologisk kaffedyrkning bliver der også bygget terrasser for at hindre erosion i de skrøbelige bjerg- landskaber. Alle disse tiltag sikrer en bedre biologisk mangfoldighed i nærmiljøet til gavn ikke alene for naturen, men også for de mennesker der bor og arbejder i de regioner, hvor kaffen dyrkes.

Økologien har gennem de senere år fået voksende betydning i ulandene. Både fordi flere og flere forbrugere ganske enkelt er villige til at betale ekstra for økologiske varer, og fordi det kan være en måde at sikre fattige bønder en fornuftig indtægt.

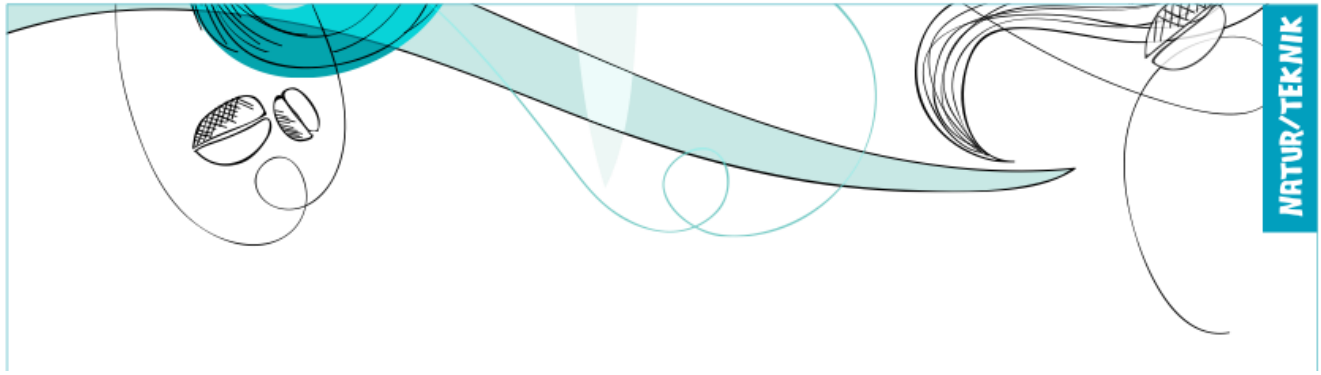
ØKOLOGISK KAFFE I DANMARK

Kaffeproduktion er ofte lig med miljøbelastninger i form af gødning og sprøjtning. Økologisk produceret kaffe sikrer, at kaffen er dyrket uden brug af kunstgødning og sprøjtemidler.

HVAD ER ØKOLOGI?

- Økologiske produkter må ikke indeholde gensplejsede ingredienser, der er fremstillet ved hjælp af gensplejsning.
- Produkterne må ikke have været udsat for stråling, der dræber bakterier.
- Produkterne må ikke indeholde andre tilsætningsstoffer end de 38, der er særligt tilladt for økologiske produkter. Blandt andet er farve- og sødestoffer ikke tilladt. Til sammenligning rummer listen over tilsætningsstoffer ved almindelige fødevarer cirka 350 stoffer.

Kilde: Fødevarerdirektoratets vejledning om økologiske fødevarer

Økologiske varer som importeres fra lande udenfor EU, skal kontrolleres af et godkendt kontrolorgan. Det vil sige, at en EU-godkendt kontrollør med jævne mellemrum har besøgt kaffeplantagen og sikret, at standarden for økologisk produktion overholdes.

Ø-mærket er dog forbeholdt varer, hvor danske myndigheder har kontrolleret varen fysisk. Det vil sige, at kaffen som minimum er pakket i Danmark.

Når det gælder kaffe, findes der rigtig mange muligheder for at købe økologisk i den danske detailhandel. Vil du være sikker på, at den kaffe du køber er økologisk, skal du kigge efter det røde Ø-mærke på varen. Ø-mærket er en garanti for at varerne kommer fra en leverandør, der lever op til EU's regler om økologisk produktion.